

ANSA/TC16
AS 697:2017/IMAS

د افغانستان اسلامي جمهوریت
د ستندرد ملي اداره " انسا "

ستندرد ملي
تخریب مهمات و مواد انفلاقیه

سال ۱۳۹۶

حق طبع و نشر محفوظ است

ستندرد ملی تخریب مهمات و مواد انفلاویه ماین پاکی براساس ستندرد بین المللی ماین پاکی اقتباس و تدوین گردیده است.
The National Standard of Explosive Ordnance Disposal Mine Action has been adopted from
the standard of IMAS.

فهرست

صفحه

الف	پیشگفتار
ب	مقدمه
ج	کمیته تخنیکي ملي
د	منظور شده
ه	اختصارات
۱	معرفی ، هدف، مقصد عملیات تخریب مهمات و مواد انفلاقيه و صلاحیت تخریب مهمات و مواد انفلاقيه
۲	سوپروایزر های ساحات ماین پاکی ، عملیات تخریب مهمات و مواد انفلاقيه متروکه و صلاحیت تخریب مهمات خاص، مسولیت های سوپروایزر های وظایف تخریب مهمات و مواد انفلاقيه و انتقال مهمات انفجاری
۳	ابزار منفجر ساختن مهمات ، تدابیر حفاظتی ، اطمینان از کیفیت و گزارش دادن راجع به مهمات
۴	ضمیمه الف
۵	ضمیمه ب
۷	ماخذ

پیشگفتار

اداره ملی استاندارد (انسا) یگانه مرجع با صلاحیت تدوین استانداردهای ملی در افغانستان میباشد. استانداردهای ملی در مطابقت با استانداردهای منطقوی بین المللی و با در نظر داشت شرایط عینی اقتصادی و تجارتي در کشور انکشاف می یابند. تدوین استانداردهای ملی بر مبنای حکم ماده نهم قانون استاندارد و طرز العمل فعالیت کمیته های تخنیکي صورت میگیرد.

کمیته های تخنیکي تدوین استاندارد متشکل از ادارات ذیربط دولتي، سکتور خصوصی، مراجع علمی و اکادمیک میباشد. تدوین یک استاندارد ملی بر اساس درخواست یکی از جوانب ذیربط و یا اولویت بندی کمیته در دستور کار کمیته تخنیکي شامل میگردد. مسوده استاندارد های ملی توسط گروه های کاری موظف در مطابقت با یکی از استانداردهای بین المللی در همین زمینه که در کمیته تخنیکي بر آن توافق شده باشد ترتیب شده و متعاقباً مسوده ابتدایی در کمیته تخنیکي مورد بحث قرار گرفته نهایی میشود. هرگاه تعدیلات و تحریفات عمده در استاندارد بین المللی رونما نگردیده باشد جهت کسب منظوری از طریق دارالانشای استاندارد به شورای عالی استاندارد تقدیم میگردد. هرگاه در استاندارد بین المللی تعدیلات و تحریفات عمده وجود داشته باشد برای مدت شصت یوم جهت نظر خواهی به نشر میرسد. استاندارد ملی بعد از منظوری شورای عالی استاندارد طبع و نشر گردیده و هکذا شامل مجموعه استانداردهای ملی افغانستان میشود.

استاندارد ملی تخریب مهمات و مواد انفلاقیه در کمیته تخنیکي ملی تدوین استاندارد های ماین پاکي (ANSA/TC16) تدوین گردیده است. متن یک استاندارد ملی در کل یا قسماً میتواند در مقررات تخنیکي مربوطه شامل گردد. اما باید اطمینان حاصل شود که آخرین چاپ استاندارد ملی بکار گرفته شده است. هر استاندارد ملی نخست یک سال بعد از منظوری آن و متعاقباً در هر سه سال مورد تجدید نظر قرار گرفته مجدداً طبع و نشر میگردد.

حق چاپ و نشر استاندارد های ملی برای اداره ملی استاندارد محفوظ بوده و تنها نسخه اصلی استاندارد که از اداره ملی استاندارد خریداری شده باشد مدار اعتبار بوده و بر آن استناد شده میتواند.

اداره ملی استاندارد در قبال استفاده از نسخه های منسوخ یا تعدیل شده استاندارد ملی افغانستان از جانب نهاد های دولتي و غیر دولتي هیچگونه مسولیت ندارد.

مقدمه

ماین ها در افغانستان از آغاز جنگ های سال ۱۳۵۷ بدینسو به پیمانہ ای وسیع مورد استفاده قرار گرفته اند. نیرو های روسی و نیروهای افغانی که از حمایت نیرو های روسی برخوردار بودند عمدتاً ماین های ضد پرسونل را فرش نموده در حالیکه مجاهدین بمنظور مختل ساختن جریان سیر و حرکت تانک ها و وسایط نقلیه قوای روسی و دولت آنزمان از ماین های ضد تانک کار میگرفتند. استفاده از ماین های ضد پرسونل و ضد تانک در جریان جنگ های داخلی بعداً نیز به شدت ادامه یافت که بالاخر از حادثه یازدهم سپتامبر، عملیات نظامی قوای ایتلاف بین المللی نیز باعث تراکم هر چه بیشتر مهمات باقیمانده از جنگ در کشور گردید. آلودگی وسیع کشور به ماین ها و مهمات باقیمانده از جنگ، تاثیرات ناگوار قابل ملاحظه اجتماعی و اقتصادی را بهمراه داشت. موجودیت ماین ها باعث کاهش زراعت، افزایش هزینه ترانسپورت و ایجاد موانع فرار از بازگشت عودت کنندگان و استقرار مجدد آنها گردید. برعلاوه تاسیسات عامه از قبیل مکاتب، مراکز صحتی، فابریکات، و هزار ها هکتار زمین زراعتی به سبب موجودیت ماین ها از استفاده باز ماندند. ماین های وسط و کنار جاده که توسط نیرو های درگیر به هدف جلوگیری از پیشروی جناح مقابل کارگذاری شده بودند منجر به ایجاد محدودیت های جدی در ترانسپورت گردیده انتقال اموال و همچنان تاثیرات سو بالای انسانها گردیده و باعث کشته شدن و زخمی شدن تعداد قابل ملاحظه انسانها نیز گردید. باوصف پیشرفت های چشمگیری در عرصه ماین پاکي، در حال حاضر افغانستان هنوز هم یکی از کشور های دارای بلند ترین سطح آلودگی با ماین و مواد منفجر ناشده میباشد. بیش از یک میلیون افغان در فاصله ۵۰۰ متری ساحات ملوث با ماین زندگی میکنند. هشتاد فیصد ساحات باقیمانده ملوث با ماین و مهمات باقیمانده از جنگ زمین های زراعتی را از دسترس خارج ساخته اند که یک مانع عمده در کشوریکه حدود ۸۰ فیصد مردم در سکتور زراعت مصروف میباشد، پنداشته میشود. یک قسمت عمده ساحات ملوث با ماین در فاصله ۲۰۰ متری زیربناهای مهم مانند سیستم های آبیاری، سرک ها، مراکز صحتی، کمپ های بیجا شدگان داخلی، میدان های هوایی، لین های برق و پل ها موقعیت دارند. بمنظور ارایه خدمات ماین پاکي با کیفیت عالی و دادن اطمینان به استفاده کنندگان، تمویل کنندگان، سکتورهای انکشافی و دولت افغانستان ریاست انسجام و همآهنگی تطهیر ماین تدوین ستندردهای ماین پاکي را برای پروگرام ماین پاکي افغانستان آغاز نمود. ریاست انسجام و همآهنگی تطهیر ماین به نمایندگی دولت افغانستان، به کمک مرکز بین المللی ژنیوا برای ماین پاکي بشردوستانه (GICHD) و همچنان سهم گیری فعال موسسات ملی و بین المللی ماین پاکي که در افغانستان فعالیت دارند مسولیت ساختن ستندرد های ماین پاکي افغانستان را به عهده گرفت.

با امضای تفاهم نامه میان ریاست انسجام و همآهنگی تطهیر ماین و اداره ملی ستندرد (انسا) در سال ۱۳۹۰ تصمیم اتخاذ گردید تا با ایجاد کمیته تخنیکي ملی تدوین ستندرد های ماین پاکي (ANSA/TC16) ستندرد های مربوطه از طریق کمیته متذکره طی مراحل و منحيث ستندرد های ملی افغانستان مورد استفاده قرار گیرد. مسوده ستندرد تخریب مهمات و مواد انفلاقیه ماین پاکي توسط ریاست انسجام و همآهنگی تطهیر ماین ترتیب ودر اولویت کاری کمیته تخنیکي ملی تدوین ستندرد های ماین پاکي قرار گرفته و از طریق کمیته تخنیکي ملی ستندرد های ماین پاکي نهایی گردید.

ستندرد ملی پاکسازی و تخریب مهمات و مواد انفلاقیه (این واژه ماین ها و سایر مهمات باقیمانده از جنگ را احتوا مینماید) **بگونه ای** مصون و موثر آن جزء لاینفک پروگرام امور ماین پاکي افغانستان را تشکیل میدهد؛ مع الوصف، ماهیت این معضله طوریکه پرسونل ماین پاکي به تنهایی خود نمیتوانند به آن بصورت مصئون و مؤثر رسیده گی نمایند. روی این ملحوظ ریاست انسجام و همآهنگی تطهیر ماین ، منحيث ارگان مسؤول امور ماین پاکي در کشور، مکلف است تا برای تمام وظایف تخریب مهمات انفجاری که در افغانستان اجرا میگردد معیار های ایمنی و مدیریتی و همچنان طرز العمل های معیاری لازم را تشخیص و وضع نماید. به منظور استفاده موثر تر از منابع موجود برای پاک سازی ساحات از وجود ماین ها و مواد منفجرناشده و عرضه خدمات آگاهی از این خطرات و همچنان حمایت از اشخاص دارای معلولیت، ضرورت مبرم به داشتن سیستم مدیریت تخریب مهمات و مواد انفلاقیه میباشد که باید همه موسسات زیربط آنرا در نظر گرفته و مطابق به مقتضیات این ستندرد امورات تخریب مهمات و مواد انفلاقیه شان را ترتیب و تنظیم نمایند.

کمیته تخنیک ملی

اداره مربوطه	درجہ تحصیل	اسم
MCPA	لیسانس انجینیری ساختمانی	میر محمد
ریاست انسجام و ہم آہنگی تطہیر ماین	ما فوق بکلوریا	سکرتر عنا یت الہ شفق
وزارت دفاع ملی	ماسٹر علوم تخنیکی	اعضا برید جنرال محمد شفیع بہیر
وزارت صحت عامہ	ماسٹر طب	عبدالرازق ابراہیمی
موسسہ ماین پاکی G4S	ماسٹر ادبیات	میرمحمد شاکر سادات
وزارت امور داخلہ	لیسانس اکادمی پولیس	سمونوال محمد محسن خالقیار
ریاست عمومی ادارہ ملی حفاظت محیط زیست	لیسانس تاریخ	پیر محمد پارسا
قوماندانی اکادمی نظامی	لیسانس انجینیری	دگرمن عابدالرحمن
قوماندانی اکادمی پولیس	لیسانس انجینیری	پوہنیار سمونمل روح اللہ حفیظی
موسسہ ماین پاکی ATC	لیسانس نظامی	میرزا محمد احمدی
موسسہ ماین پاکی DAFA	لیسانس اقتصاد	محمد آصف رحیمی
موسسہ ماین پاکی DDG	لیسانس انجینیری نظامی	محمد طاہر مطیع
موسسہ ماین پاکی HI	دیپلوم انجینیری میخانیک	اولیا مایار
موسسہ ماین پاکی HT	لیسانس حربی پوہنتون	سید قاسم مروت
موسسہ ماین پاکی MDC	لیسانس اقتصاد	شاہ ولی ایوبی
ریاست عمومی امنیت ملی	محصل حقوق	احمد فواد شریفی
ریاست عمومی ادارہ ملی مبارزہ با حوادث	بکلوریا	گل آقا مرزایی
موسسہ ماین پاکی سترلنگ	بکلوریا	محمد ظاہر پارسا

تحت نظر:

پوہنیار دکتور مجیب الرحمن خطیر معاون تخنیکی ادارہ ملی ستندرد (انسا)

منظور شده توسط: شورای عالی ستندرد

رییس جلسه

جلالتمآب استاد محمد سرور دانش

معاون دوم ریاست جمهوری

معاون

داکتر نقیب الله فایق

رییس عمومی اداره ملی ستندرد (انسا)

اعضا

نجیب الله وردک

معین عواید و گمرکات وزارت مالیه

محمد اسمعیل رحیمی

معین مسلکی وزارت تجارت و صنایع

عبدلوهاب بالا کرزی

معین علمی وزارت تحصیلات عالی

داکتر سید ولی سلطان

معین پالیسی وزارت ترانسپورت

احمد جان نعیم

معین پالیسی و پلانگذاری وزارت صحت عامه

عبدالقدیر جواد

معین مالی و اداری وزارت زراعت، مالداري و آبیاری

دپلوم انجینر احمد ولی شیر زی

معین تخنیکي وزارت فواید عامه

دپلوم انجینر امرالدین سالک

معین امور ساختمانی وزارت امور شهر سازی

سید احمد شاه سادات

معین تکنالوژی معلوماتی وزارت مخابرات و تکنالوژی معلوماتی

سر محقق رحمت گل احمدی

معاون اکادمی علوم افغانستان

شهزاده مصطفی ظاهر

رییس عموم اداره ملی حفاظت محیط زیست

عبدالله حبیب زی

شاروال کابل

احمد توفیق داوری

معاون مالی و اداری هیأت عامل اتاق های تجارت و صنایع

انجینر سید محرم سادات

رییس تخنیکي شاروالی ها ارگان های محل

سکرترا:

دپلوم انجینر وسیم قریشی رییس ارزیابی مطابقت و سرپرست معاونیت تخنیکي اداره ملی ستندرد (انسا)

اختصارات

ANSA	Afghan National Standards Authority
AS	Afghan Standard
TC	Technical Committee
IMAS	International Mine Action Standard

اداره ملی ستندرد افغانستان
افغان ستندرد
کمیته تخنیکي
ستندرد بین المللی ماین پاکي

ستندرد ملی

تخریب مهمات و مواد انفلاقیه

۱. معرفی

اکنون قرار دارد تجارب عملی کسب نموده باشد. چهاردرجه تخصص برای تخریب مهمات و مواد انفلاقیه قرار ذیل اند:

الف: درجه اول

تخصص های درجه اول تخریب مهمات دارنده ای آن را قادر میسازد تا ماین ها و مهمات منفرد باقیمانده از جنگ را که راجع به آنها آموزش دیده اند تشخیص نموده، آنها را نمایان ساخته و جایجا تخریب نمایند.

ب: درجه دوم

علاوه بر مهارت های سطح اول (تخریب مهمات و مواد انفلاقیه)، شایستگی های درجه دوم تخریب مهمات دارنده ای این شایستگی ها را قادر میسازد تا تصمیم گرفته بتوانند که چه زمانی حرکت دادن، انتقال و تخریب یک یا چندین نوع ماین ها و مهمات باقیمانده از جنگ که راجع به آنها آموزش دیده اند یک کار مصون میباشد.

ج: درجه سوم

علاوه بر مهارت های درجه اول و دوم (تخریب مهمات و مواد انفلاقیه)، شایستگی های درجه سوم تخریب مهمات اشتراک کننده گان را قادر میسازد تا طرز العمل های خنثی سازی و تخریب نهایی تمام انواع مهماتی را که راجع به آنها آموزش دیده است، انجام دهد.

د: درجه چهارم

علاوه بر مهارت های درجه اول، دوم و سوم (تخریب مهمات و مواد انفلاقیه)، شایستگی های درجه چهارم تخریب مهمات برای کارمندان مسلکی تخریب مهمات منفجره که در قسمت تخریب بقیه مهمات منفجره با استفاده از تکنیک های تخصصی تخریب مهمات مهارت و تخصص دارند، در نظر گرفته شده است. این دسته مهارت های تخصصی شامل خنثی سازی سیستم های انفجاری مایع، تخریب یورانیم تهی شده و پاکسازی مهمات متعارف با سیستم های تعبیه شده انداخت میباشد. در تصدیقنامه های فارغین کورس درجه چهارم تخریب مهمات منفجره آموزش های تخصصی که فارغان مذکور دیده اند به صراحت ذکر میگردد.

بعضی از مهمات باقیمانده از جنگ در کتگوری رهنمود ها برای کورس های فوق قرار میگیرند اما خطر مشخص ویا اضافی را

پاکسازی و تخریب مهمات و مواد انفلاقیه (این اصطلاح ماین ها و سایر مهمات باقیمانده از جنگ را احتوا مینماید) بگونه ای مصون و موثر آن جزئی لاینفک پروگرام امور ماین پاک افغانستان را تشکیل میدهد؛ مع الوصف، ماهیت این معضله طوریکست که پرسونل ماین پاک به تنهایی خود نمیتوانند به آن بصورت مصون و موثر رسیده گی نمایند. روی این ملحوظ ریاست انسجام وهمآهنگی تطهیر ماین، منحیث ارگان مسول امور ماین پاک در کشور، مکلف است تا برای تمام وظایف تخریب مهمات انفجاری که در افغانستان اجرا میگردد معیار های ایمنی و مدیریتی و همچنان طرزالعمل های معیاری لازم را تشخیص و وضع نماید.

۲. هدف

این فصل پالیسی ها و طرزالعمل هایی را شرح میدهد که رعایت نمودن شان در تمام عملیات های تخریب مهمات و مواد انفلاقیه در افغانستان، اجباری میباشد.

۳. مقصد عملیات تخریب مهمات و مواد انفلاقیه

عملیات تخریب مهمات و مواد انفلاقیه شامل کشف، شناسایی، ارزیابی ساحوی، خنثی سازی، بازیافت و تخریب تمام انواع مهمات، قطع نظر از اینکه مربوط به کدام کشور یا دوره ای زمانی هستند، میباشد. هرچند عملیات تخریب مهمات و مواد انفلاقیه بالای تمام انواع مهمات (بشمول ماین ها) صورت میگیرد، اما از عملیات ماین پاک کاملاً مجزا میباشد. علاوه، فعالیت های ذیل نیز شامل عملیات تخریب مهمات و مواد انفلاقیه میشوند:

الف. تخریب مهمات در ساحاتی که ماین پاک در آن جریان دارد و همچنان در مناطقی که دور از ساحات مذکور قرار داشته باشند.

ب. تخریب انبار های مهمات انفجاری متروک

ج. تخریب ذخایر و عملیات حریق نمودن و انهدام آنها

۴. صلاحیت تخریب مهمات و مواد انفلاقیه

1.4 درجه تخصص برای تخریب مهمات و مواد انفلاقیه

در امور ماین پاک افغانستان چهار درجه تخصص برای تخریب مهمات و مواد انفلاقیه وجود دارد. شخصی که در یکی از سطوح چهار گانه تخصص برای تخریب مهمات و مواد انفلاقیه قرار دارد قبل از آنکه آموزش سطح بعدی را که سویه آن بلند تر میباشد بگیرد، باید در درجه که هم

۸. مسؤولیت های سوپروایزر های وظایف تخریب مهمات و مواد انفلاقیه

سوپروایزر در ساحه تخریب مهمات و مواد انفلاقیه باید اطمینان حاصل نماید که:

الف: برای وظیفه مورد نظر پلان مفصل طرح شده باشد

ب: زمانیکه انتقال مهماتی که قرار است تخریب گردند بیخطر باشد، یک محل مناسب برای تخریب آن در نظر گرفته شده باشد. برای معلومات بیشتر راجع به معیار های انتخاب و وضعیت ساحه لطفاً به معیار های ماین پاک افغانستان 06.08 (ساحه مرکزی تخریب مهمات) مراجعه کنید.

ج: امکانات طبی در ساحه مطابق به مقتضیات معیار های ماین پاک افغانستان 07.03 (امکانات طبی و انتقال مصدومین) وجود داشته باشند.

د: ارتباطات مطابق به مقتضیات AMAS 08.03 (ارتباطات) تامین شوند.

ه: مواد و مهمات انفجاری مطابق به مقتضیات معیار های ماین پاک افغانستان 07.04 (ذخیره، انتقال و کار با مواد منفجره) انتقال و ذخیره گردند.

و: وسایل آتش نشانی، که برای خاموش ساختن نوع آتشی که پیشبینی میشود مناسب باشند، در ساحه در دسترس قرار داشته باشند که میتواند شامل ذخایر آب جهت خاموش ساختن آتش باشند.

ز: با مردم محل و مقامات محلی ارتباطات وجود داشته باشد.

ح: حسب ضرورت تدابیر حفاظتی اتخاذ گردند.

ط: تمام پرسونل دخیل در عملیات تخریب مهمات و مواد انفلاقیه از شایستگی های لازم برخوردار باشند.

ی: تخریب مهمات و مواد انفلاقیه بصورت دقیق یادداشت گردد.

ق: محلی که در آن مهمات تخریب گردیده اند و ساحات همجوار آن بعد از تخریب مهمات تفتیش شده، عاری از مهمات باقیمانده از جنگ اعلان گردیده و بصورت مناسب بازسازی گردد.

۹. انتقال مهمات انفجاری

زمانیکه مهمات انفجاری در ساحه دریافت گردند باید حد اکثر تلاش بخرچ داده شود تا مهمات مذکور جابجا در همان جایی که قرار دارند تخریب گردند مگر اینکه عواملی مانند نزدیک بودن مهمات به قریه، ساختمان ها، اماکن مهم و یا ناممکن بودن رعایت فاصله امنیتی لازم مانع این کار شوند. جابجا تخریب نمودن مهمات انفجاری خطری را که از ناحیه انتقال مهمات مذکور متوجه پرسونل میباشد، منتفی میسازد.

زمانیکه چاره ای به جز انتقال مهمات وجود نداشته باشد، انتقال آن از محل اصلی آنها در صورتیکه مصون تلقی گردد باید صرف توسط یک

متوجه افراد میسازند. بطور مثال، مهمات حاوی فاسفورس سفید، میزایل ها، یا ضرورت به تخریب کنلوی. بناءً لازم است تا توجه خاصی در خصوص ضرورت برای آموزش های بیشتر ویا وضع استثنائات در کتگوری شایستگی ها مبذول گردد.

در جاهایی که پرسونل ماین پاک مکرراً با انواع خاص مهمات برمی خورند، برای ماین پاک ها در مورد طرز تخریب مهمات متذکره آموزش خاص داده خواهد شد تا آنها را قادر سازد که بجای ارجاع نمودن مکرر این مشکل به کارکنان دارای تخصص بالاتر، خود شان از عهده آن بر آیند.

لازم به تذکر است که کار بالای مهمات خوشه یی خطرناک تر میباشد فلهدذا صرف کارمندان دارای تخصص سطح دوم یا بالاتر از آن باید آنها را خنثی نمایند.

۵. سوپروایزر های ساحات ماین پاک

سوپروایزر های ساحات ماین پاک که از یک کورس معتبر سطح دوم تخریب مهمات انفجاری فارغ گردیده باشند اجازه دارند تا مهمات منفرد و کوچک باقیمانده از جنگ (الی قطر 85 ملی متر) بشمول مهمات ضد تانک دارای قدرت بلند (به استثنای فاسفورس سفید) را جابجا در ساحه تخریب نمایند.

۶. عملیات تخریب مهمات و مواد انفلاقیه متروکه

عملیات تخریب مهمات و مواد انفلاقیه متروک و تخریب و حریق نمودن ذخایر باید صرفاً با کسب منظوری کتبی ریاست انسجام و همآهنگی تطهیر ماین و تحت نظارت مستقیم یک شخص فنی دارای شایستگی های سطح چهارم تخریب مهمات انفجاری صورت گیرد. لازم است عملیات های تخریب مهمات و مواد انفلاقیه متروک یا تخریب و حریق نمودن ذخایر در مطابقت با معیار های ماین پاک افغانستان 06.08 (ساحه مرکزی تخریب مهمات) قرار داشته باشند.

۷. صلاحیت تخریب مهمات خاص

موسسات ماین پاک مکلف اند تا برای اجرای عملیات تخریب یا خنثی سازی مهماتی که حاوی مواد ذیل بوده ویا شک موجودیت مواد ذیل در مورد آنها وجود داشته باشد، منظوری کتبی ریاست انسجام و همآهنگی تطهیر ماین را کسب نمایند:

الف: یورانیم تهی شده

ب: بارود مایع

ج: مواد کیمیاوی

د: مواد انفجاری آتشنزای هوایی

عملیات های مذکور باید صرفاً توسط یک شخص فنی دارای مهارت های درجه چهارم تخریب مهمات و مواد انفلاقیه اجرا گردند.

منظم و ترجیحاً بصورت ماهوار ولی نه ناوقت تر از یکبار در هر دو ماه از کیفیت تمام تیم های شان اطمینان حاصل نمایند. بخش اطمینان از کیفیت ریاست انسجام و هماهنگی تطهیر ماین باید بصورت دوامدار (عمدتاً ماهانه یکبار) از بیرون پروسه کسب اطمینان از کیفیت تمام تیم های تخریب مهمات و مواد انفلاقیه را راه اندازی نماید. هدف از کسب اطمینان از کیفیت تشخیص نمودن هر نوع کاستی ها در آموزش و عملیات است قبل از آنکه کاستی های مذکور باعث بروز خطر گردند.

۱۳. گزارش دادن راجع به مهمات

زمانیکه گزارش های مبنی بر کشف مهمات به مؤسسات ماین پاکی مواصلت ورزند (که در خارج از ساحه کاری آنها موقعیت داشته باشند) و یا هم در صورتیکه آنها مهمات مذکور را در جریان عملیات عادی خویش کشف نمایند، باید جزییات آنها را به مرکز ساحوی مربوطه گزارش دهند.

جزئیات ذیل باید در گزارشی که به مرکز ساحوی امور ماین پاکی فرستاده میشود گنجانیده شوند:

الف: موقعیت مهمات با مراجعه به نقشه یا جی پی اس. همچنان یک اسکچ ساحه نیز باید فرستاده شود.

ب: نوعیت و تعداد مهمات. در صورتیکه مهمات شناخته شده باشند باید نام مشهور آن ذکر گردد. اما در صورتی که شناخته شده نباشد، باید شرح مفصل آن همراه با عکس ها فرستاده شود.

ج: فاصله آن از ساحه دارای نفوس و خطر بالفعل ناشی از آن.

د: جزییات تماس با پرسونل محلی که میتوانند در یافتن مهمات مذکور همکاری کنند.

ه: هر نوع نشانه یا علامت های هشدار دهنده یی که ممکن روی مهمات مذکور وجود داشته باشند.

شخص فنی که از سطح مهارت لازم در بخش تخریب مهمات و مواد انفلاقیه برخوردار باشد، و مطابق به سطوح صلاحیت مندرج ضمیمه الف و بخش چهارم این فصل صورت گیرد. همچنان منحنی یک اهتمام در مقابل تلک های شیطانی لازم است قبل از انتقال مهمات انفجاری تمام ماین های کارگذاری شده با استفاده از چنگک و سیم از دور پاکسازی گردند.

زمانیکه چاره ای وجود نداشته باشد جز این که مهمات جابجا در محلی که قرار دارند تخریب گردند، و در عین زمان خطر آسیب رسیدن به ملکیت ها وجود داشته باشد، لازم است از تدابیر حفاظتی استفاده گردد.

۱۰. ابزار منفجر ساختن مهمات

به استثنای حالاتیکه در ساحه تخریب مهمات، مهمات حساس به انرژی برق یا فریکونسی رادیویی وجود داشته و یا سایر موانع متصور باشند، باید برای انفجار دادن مهمات از وسیله ای انفجار دهنده برقی استفاده شود زیرا این وسیله بسیار خوب کنترل شده میتواند.

این بخش به آموزش افراد فنی تخریب مهمات و مواد انفلاقیه که استفاده از فیوز های ساعتی را لازمی میسازد صدق نمیکند.

۱۱. تدابیر حفاظتی

در مواردیکه اتخاذ تدابیر حفاظتی جهت حفاظت از جابداد ها یا زیربنا ها و یا هم بمنظور جلوگیری از ملوث شدن ساحه کار لازمی باشد، نوع تدابیر حفاظتی که اتخاذ میگردد باید برای نوع وظیفه یی که در حال اجرا قرار دارد مناسب باشد. وسایل حفاظتی باید بصورت مناسب دیزاین و ساخته شده باشند تا وظیفه خود را به درستی انجام داده بتوانند.

۱۲. اطمینان از کیفیت

حصول اطمینان از کیفیت در عملیات های تخریب مهمات و مواد انفلاقیه برای اجرای عملیات های مصئون و موثر در سراسر افغانستان ضروری است. تمام مؤسسات ماین پاکی مکلف اند تا بصورت

ضمیمه ای الف - سطوح صلاحیت ها برای تخریب مهمات و مواد انفلاقیه

درجه بندی شخص فنی تخریب مهمات و مواد انفلاقیه	شخص فنی تخریب مهمات و مواد انفلاقیه درجه سوم	شخص فنی تخریب مهمات و مواد انفلاقیه درجه دوم و سوپروایزر ماین پاکی	شخص فنی تخریب مهمات و مواد انفلاقیه درجه اول	شخص فنی تخریب مهمات و مواد انفلاقیه
جایجا تخریب نمودن ماین ها	بلی	بلی یادداشت 1	بلی یادداشت 1	بلی
تخریب مهمات منفجرناشده الی قطر 84 ملی متر یادداشت 2	بلی	بلی	نخیر	بلی
تخریب مهمات منفجرناشده الی قطر 240 ملی متر یادداشت 2	بلی	نخیر	نخیر	بلی
تخریب مهمات منفجر ناشده حاوی فاسفورس سفید	بلی یادداشت 3	نخیر	نخیر	بلی
خنثی ساختن مهمات منفجر ناشده الی قطر 240 ملی متر	بلی یادداشت 4	نخیر	نخیر	بلی
خنثی ساختن و تخریب بمب های طیاره	نخیر	نخیر	نخیر	بلی
تخریب کتلوی مهمات منفجر ناشده، مهمات انفجاری متروک و انبار مهمات	نخیر	نخیر	نخیر	بلی
خنثی ساختن و تخریب مهمات حاوی سیستم های انفجاری مایع یادداشت 5	نخیر	نخیر	نخیر	نخیر
خنثی ساختن و تخریب مهمات حاوی یورانیوم تهی شده یادداشت 5	نخیر	نخیر	نخیر	نخیر
خنثی ساختن و تخریب مهمات کیمیای یادداشت 5	نخیر	نخیر	نخیر	نخیر

یادداشت های مربوط به جدول فوق

- یادداشت 1 - **صرف یک قلم واحد**
- یادداشت 2 - به استثنای فاسفورس سفید، یورانیوم تهی شده، و مهمات اشک آور و کیمیای
- یادداشت 3 - به استثنای بمب های طیاره
- یادداشت 4 - تحت نظر شخص فنی تخریب مهمات انفجاری سطح چهارم
- یادداشت 5 - تخریب این مهمات باید صرف با موافقت کتبی مرکز هماهنگی امور ماین پاکی افغانستان صورت گیرد.

ضمیمه ای ب - حد اقل فاصله های ایمنی برای تخریب مهمات باقیمانده از جنگ - اقلام منفرد

ملاحظات	شعاع ساحه خطر به متر			مهمات
	مهماتی که در عمق زمین قرارداشته و پنهان شده باشند	مهماتی که در سطح زمین قرار داشته اما پنهان شده باشند	مهماتی که در سطح زمین قرار داشته و پنهان نشده باشند	
	100	100	100	فیوز ها (تمام انواع آن)
	100	100	300	نارنجک HE (بشمول نارنجکی که توسط تفنگ پرتاب میشود)
یا معادل آن	100	100	300	BLU 61, 63, M77 and Mk118
یا معادل آن	100	100	500	BLU 77B, 97 and 755
بشمول HEAT	100	100	500	گلوله HE 85 ملی متری و خوردتر از آن
بشمول HEAT	200	250	800	گلوله HE 90 الی 125 ملی متری
	250	400	1000	گلوله HE 130 الی 155 ملی متری
	150	250	500	گلوله هاوان HE 82 ملی متری و خوردتر از آن
بشمول 4.2 انچ	200	250	800	گلوله هاوان HE 120 ملی متری
بشمول HEAT	100	150	300	راکت 88 ملی متر و خورد تر از آن
بشمول HEAT	150	250	500	راکت بزرگتر از 100 ملی متر/ خوردتر از 220 ملی متر
	400	500	800	راکت 220 ملی متر و بزرگتر از آن
یادداشت 1	400	-	800	بمب طیاره 50 کیلوگرام و خوردتر از آن
یادداشت 1	500	-	1000	بمب طیاره بزرگتر از 50 کیلوگرام/ خوردتر از 250 کیلوگرام
یادداشت 1	800	-	1500	بمب طیاره از 250 کیلوگرام الی 500 کیلوگرام
یادداشت 1	1000	-	2000	بمب طیاره بزرگتر از 500 کیلوگرام
	100	100	100	ماین ضد پرسونل موجی
	100	250	300	ماین ضد پرسونل چره دار
	200	250	500	ماین ضد تانک موجی
	1000	1000	1800	ماین های ضد تانک دارای چارج قیف مانند
				مهمات حاوی فاسفورس سفید
	-	-	100	نارنجک حاوی فاسفورس سفید
	-	-	100	BLU 17
	-	-	200	مرمی هاوان 82 ملی متری و خوردتر از آن که حاوی فاسفورس سفید باشد
بشمول 4.2 انچ	-	-	300	مرمی هاوان 120 ملی متری حاوی فاسفورس سفید

	-		300	مرمی حاوی فاسفورس سفید به قطر 125 ملی متر و خورد تر از آن
	-	-	400	مرمی حاوی فاسفورس سفید به قطر 130 ملی متر و بزرگتر تر از آن
	-	-	300	راکت حاوی فاسفورس سفید 2.75 انچ و 3.5 انچ
	-	-	400	راکت حاوی فاسفورس سفید 5 انچ
	-	-	300	محترق کننده فاسفورس سفید
				در دهنده ها
بغیر از فاسفورس سفید	100	100	200	نارنجک دودی
بغیر از فاسفورس سفید	100	100	200	هاوان دودی و تنویری
بغیر از فاسفورس سفید	100	100	200	مرمی 125 ملی متری دودی و تنویری یا خوردتر از آن
بغیر از فاسفورس سفید	100	150	300	مرمی 130 ملی متری دودی و تنویری یا بزرگ تر از آن
	100	100	100	سایر مهمات آتش زا
	100	100	100	بمب آتشزای طیاره 2 کیلوگرام
	100	150	300	بمب آتشزای طیاره 5 کیلوگرام

یادداشت 1:

به یک بمب طیاره زمانی "مدفون شده" گفته می‌توانیم که طوری در زیر زمین دفن شده باشد که حد اقل به اندازه ای دو چند قطر آن بالایش خاک قرار داشته باشد.

ماخذ:

ستندرد های بین المللی ماین پاکی

International Mine Action Standards